

MURAT GÜLSOY'DAN 'BELİRSİZ BİR ÂNIN KIYISINDA'

Gerçekliğin sonsuzlukla çarpıştığı öyküler

Murat Gülsoy, Can Yayınları etiketiyle okurla buluşan, yedi uzun öykünün yer aldığı yeni kitabı Belirsiz Bir Anın Kıyısında okuyucuları yine öykü atmosferine ustaca çekerek duygu ve düşünce dünyalarında etkileyici bir iz bırakıyor.

Uzun öykü ile uzatılmış öykünün bambaşka şeyler olduğunu vurgulayarak Murat Gülsoy'un her öyküsünde bambaşka konu ve karakterlerle uzun öykü türünün güzel bir örneğiyle karşılaştığımızı söyleyebilirim. Öyküsevenlerin kaçırmaması gereken bir kitap.

NİLÜFER ALTUNKAYA

GÜLSOY'DAN GERÇEKLİĞE FARKLI BAKIŞ AÇILARI

Cortazar, Edebiyat Dersleri ismiyle dilimize çevrilen kitabında anlatılan öykünün ötesine gitmekten söz eder:

"Bir çiftin ya da bir ailenin davranışları ve yaşamı gerçekçi bir biçimde gösterilebilir ama öykü unutulmaz olamaz, bize anlatılanın yanı sıra öyküde olan bitenin, bizzat öykünün içinde açıklanması gerekmeden, kahramanların zihnine, psikolojisine, derin kişiliğine girmemizi sağladığında başaracaktır."

Murat Gülsoy da bildiğimiz gibi, gerçekçi bir atmosferin içinde öykü kahramanlarının günlük yaşamını oldukça canlı sahnelerle anlatırken zamansal kırılmalarla ya da yatay anlatıda farklı dikey katmanlar oluşturarak gerçekliği farklı bakış açılarıyla yorumlayan bir yazar.

Okuru öykü atmosferine ustaca çekerek duygu ve düşünce dünyalarında etkileyici bir iz bıraktığı ve yedi uzun öyküsünün yer aldığı *Belirsiz Bir Anın Kıyısında* (Can Yayınları) isimli yeni kitabında da kendine özgü üslubuyla yine gerçeklik algısını sorgulayan postmodern anlayışın izlerini görüyoruz.

KOPUŞ ANLARINA ZİHİNSEL BİR YOLCULUK!

Öyküleri okurken karakterlerin psikolojik handikaplarına, yaşama ve insana dair deneyimlerine, çocukluk ve şimdi arasındaki ince köprüde yürürken yaşadıkları kopuş anlarına akıcı bir dille tanık olurken zihinsel bir yolculuk da yapmış oluyoruz.

Genel olarak insanın iradesiyle kaderin cilvesi arasında sürüp giden savaşın belki de bir üst aklın kurguladığı bir hikâye olduğunu düşündürüyor *Belirsiz Bir Anın Kıyısında*'ki öyküler.

Kitabın ilk öyküsü *Sınav Sabahı*. Tesadüflerin kadeere dönüştüğü, kahramanın ölüme yaklaşırken gördüğü düşlerle bambaşka kapıların aralandığı, oyunun ne zaman bitip gerçeğin ne zaman oynaya dönüştüğü gibi sorular sorduran bir öykü. Zihinsel bir yolculuk olduğunu anladığımız canlı, sürükleyici sahnelerle kahramanımız Ömer'in, yetişmesi gereken bir

EMRE YUNUSOĞLU

sinavla yaşamını sorgulamasına ve ölümün kıyısından yeni bir doğumu müjdeleyen bir anlayışla dönüşüne tanık oluyoruz.

UZUN ÖYKÜ TÜRÜNÜN YETKİN BİR ÖRNEĞİ

Çağdaş edebiyatımızda öykü türünün giderek kısaldığı, kısa anlatıların tanıklığını yapan öykülerin kitap raflarında çok fazla yer aldığı, kahramanın ve hikâyenin dünyasına daha ayrıntılı bir bakış sağlayan uzun öykülerin giderek daha az yazıldığı görüyoruz.

Uzun öyküyle uzatılmış öykünün bambaşka şeyler olduğunu vurgulayarak *Murat Gülsoy*'un bu kitabında yer alan her öyküde bambaşka konu ve karakterlerle uzun öykü türünün yetkin bir örneğiyle karşılaştığımızı söyleyebiliriz.

Kitabın ikinci öyküsü *Trapped*, bellek, deneyim, tesadüf ve belirlenimci kadercilik anlayışlarını, kurgunun "oyun içinde oyun" olduğu düşüncesiyle sorgulayan bir öykü.

Gerçek, yaşam algılayışımızdaki yö-

nelimlerimiz midir? Oyun nerde başlar nerde biter? İzlediğimiz film geleceğimiz olabilir mi? Bütün yaşamımız büyük bir deneyin parçası olabilir mi? Belki de tüm bunlar bir rüyadır ve her öykü rüyaya açılan bir kapıdır.

Üçüncü öykü olan *Seçilmiş*'te ise yazar çok fazla yanıt aramakla deliliğin sınırları arasındaki bulanık sınırlarda gezdiriyor okuru.

Çok kullanılmaktan anlam yitimine uğramış bir sözcük olarak yabancılaşma, zihinsel bir bulanıklığa dönüşerek insanın gerçeklik algısını yitirmesine neden olabilir mi? Kim özel biri olduğunu düşünmez ki?

Elbette sınırlarımız çoğaldıkça görev ve sorumluluk bilincimiz de pekişecektir.

Henüz bilmediklerimizimize içimizdeki ilkel korkuyu çoğaltıyor: "Kahramanın çevresindeki dünyanın sahte bir gerçeklik olduğu çok film izledim. Her yıl en az bir tane. Biliyorum, bu da oyunun bir parçası. Beni sınıyorlar. Hiç durmadan bana be-

nim hikâyemi anlatıyorlar. Anlayıp anlamadığımı ölçüyorlar. Kimler? Henüz bilmiyorum. (...) Onlar basit yaratıklar ama onları yollayanlar? Onlardan korkuyorum." (s.95)

SARSICI BİR ÖYKÜ: 'BABANIZ GELDİ'

Babanız Geldi isimli öyküde, hepimize tanıdık gelen bir orta sınıf ailenin kahramanları, öğretmen bir baba, iki farklı yaratılışa sahip kız kardeş ve her anneye biraz benzeyen bir anne ile aile içi ilişkiler işleniyor.

Buraya kadar okunan her satırda o kurda gerçekçi bir öykü izlenimi yaratırken ölmüş olan babanın gerçekten ölümün tozu toprağıyla salonda yattığı anlaşılınca bambaşka bir gerilim kazanıyor öykü.

Kitapta yer alan öyküler içinde en çok beğendiğim, sahnelerin gerçekçiliği ve okurda yarattığı etki açısından da anlatıdaki kırılmaların şaşırtıcılığı açısından da çok sarsıcı bulduğum bir öykü *Babanız Geldi*.

"Annem söylediklerimi anlamamış gibi, başına büyük felaket gelmiş insanlar gibi başını sallıyor, eliyle dizine vuruyor, hense... Ben? Ben ne düşüneceğimi şaşırđım. Aklımın içinde kendi çılgılığımı yankılamıyor, keşke ağzımı açsam ve o çılgılığı dışarıya bıraksam. Duvarlara çarpa çarpa dağılsa, kırsa, yok etse her şeyi!" (s.136)

HEYECAN VERİCİ BİR OKUMA DENEYİMİ

Unheimlich, Anestesi ve Geschwind Sendromu isimli diğer öyküler de belirsiz anlatım kıyısındaki kahramanların bilinç ve bilinçdışı dünyalarından sesleniyor okura.

Zamanın insan zihninde yankılanan anlara bölündüğü, gerçekliğin sonsuzlukla çarpıştığı, soruların bazı tesadüflerle mucizevi yanıtlara kavuştuğu, rüyaların yaşamışlıkla aynı düzlemde var olabildiği öyküler *Murat Gülsoy*'un usta kalemiyle heyecan verici bir okuma deneyimi vaat ediyor.

Öyküsevenlerin kaçırmaması gereken bir kitap. ■

Belirsiz Bir Anın Kıyısında / Murat Gülsoy / Can Yayınları / 264 s. / 2021.